

Audycja nr. 1:
„Kukaj Kukawko - pieśni lasów, pól i ptaków”

realizowanego przez Chełmski Dom Kultury,
dofinansowanego z Krajowego Planu Odbudowy.

Jeż – scenariusz PRZED audycją (klasy 0–1)

Scenariusz przygotowany w ramach programu KPO – Muzyczne Opowieści Natury
(dla nauczycieli klas 0–1).

QR do piosenki „Jeż”:

(Po zeskanowaniu otworzy się link do piosenki na YouTube: <https://youtu.be/iifZ1XuPa3I>)

Pełny scenariusz zajęć znajduje się poniżej:

CELE

- Rozpoznaję dźwięki natury.
- Śpiewam razem i słucham innych.
- Umiem dbać o jeża i jego dom.

MATERIAŁY

- Obrazek jeża (formatu A4 lub projekcja).
- Kartki A4 i kredki dla każdego dziecka.
- 4–6 grzechotek DIY (małe butelki z ryżem lub grochem) – „sekcja wiatru”.
- Odtwarzacz lub telefon z QR do piosenki „Jeż”.
- Taśma malarska do oznaczenia na podłodze małych norek jeży.

PRZYGOTOWANIE SALI (ok. 2–3 minuty)

Ustaw krąg z krzeseł lub poduszek. Na podłodze taśmą malarską zrób małe owale – to będą norki jeży.

Włóż grzechotki do koszyka z napisem „Instrumenty pól”. Upewnij się, że dzieci mają miejsce do poruszania się i bezpiecznego przysiadu.

ETAP 1. Krąg ciszy i oddech (ok. 5 minut)

Cel: Wprowadzenie spokoju, koncentracja uwagi, nauka ciszy i uważnego słuchania.

Przebieg:

1. Powiedz:

„Kiedy podnoszę rękę do góry, zatrzymujemy się i słuchamy. To jest nasz znak ciszy.”

2. Wdech nosem... raz, dwa... i powolny wydech ustami... trzy, cztery...

(powtórz trzy razy).

3. Pokaż obrazek jeża: „Co robi jeż, gdy jest głośno?”

4. Powiedz: „Tak! Zawija się w kłębek. My też nauczymy się takiego spokojnego kłębka ciszy.”

5. Pokaż, jak zrobić „kłębek”: powolny przysiad, głowa w dół, ręce jak kolce.

Wskazówka: Można użyć „kamienia spokoju” – mały kamyk lub maskotkę przekazywaną w ciszy.

ETAP 2. Echo natury (ok. 7 minut)

Cel: Rozpoznawanie dźwięków natury, nauka słuchania i powtarzania rytmu.

1. Powiedz: „Pobawimy się w echo natury. Ja będę lasem, a wy – odgłosami, które wracają z lasu.”

2. Zaczynj od prostych dźwięków: „Ku-ku!” (dzieci: „Ku-ku!”), „Szszz...” (dzieci: „Szszz...”).

3. Wprowadź skalę głośności: 1 = bardzo cicho (jak jeż w norcie),

2 = średnio (jak rozmowa ptaków), 3 = głośniej (jak słońce grzejące liście).

4. Powiedz: „Kiedy powiem Słoneczko!, śpiewamy trochę głośniej, ale spokojnie – słońce nie krzyczy.”

5. Mieszaj komendy: „Ku-ku (2)”, „Szz (1)”, „Ku-ku (3)”.

6. Hasła: „Echo!” – powtarzamy, „Zmiana!” – nowy dźwięk, „Po cichutku!” – 1, „Słoneczko!” – 3.

Wariant dla klasy 1: dodaj rytm kłaśnięcie–kłaśnięcie–„ku-ku”.

ETAP 3. Piosenka „Jeż” – refren na sylabach (ok. 10 minut)

Cel: Poznanie melodii, rytmiczny ruch i wspólne śpiewanie.

1. Powiedz: „Posłuchamy teraz piosenki o małym jeżu. Ukryła się tutaj, w tym kodzie QR.” (odtwórz fragment).

2. Zapytaj: „Co robi jeż w piosence? Jakie dźwięki słyszycie?”

3. Zaśpiewaj refren na sylabach „la-la” lub „du-du”, dzieci powtarzają.

4. Pokaż „krok jeża”: „Małymi kroczkami, pięta–palce, cichutko jak po liściach.”

5. Hasło „Kłębek!” – dzieci przysiad, ręce jak kolce, muzyka milknie; po chwili wracają do marszu.

6. Ćwiczcie zmiany: szeptem - średnio - radośnie (bez krzyku).

Wskazówka: Jeż nie turla się, tylko zatrzymuje – pokaż to powoli.

ETAP 3. Piosenka „Jeż” – refren na sylabach (ok. 10 minut)

Cel: Poznanie melodii, rytmiczny ruch i wspólne śpiewanie.

1. Powiedz: „Posłuchamy teraz piosenki o małym jeżu. Ukryła się tutaj, w tym kodzie QR.” (odtwórz fragment).

2. Zapytaj: „Co robi jeż w piosence? Jakie dźwięki słyszycie?”

3. Zaśpiewaj refren na sylabach „la-la” lub „du-du”, dzieci powtarzają.

4. Pokaż „krok jeża”: „Małymi kroczkami, pięta–palec, cichutko jak po liściach.”

5. Hasło „Kłębek!” – dzieci przysiad, ręce jak kolce, muzyka milknie; po chwili wracają do marszu.

6. Ćwiczcie zmiany: szeptem - średnio - radośnie (bez krzyku).

Wskazówka: Jeż nie turla się, tylko zatrzymuje – pokaż to powoli.

ETAP 4. Orkiestra pól (ok. 8 minut)

Cel: Wspólne muzykowanie, rozróżnianie rytmów, współpraca.

1. Pokaż koszyk z grzechotkami: „To nasze instrumenty pól. Będą udawać wiatr.”

2. Podziel grupę: grzechotki = sekcja wiatru, reszta = tupanie i głoska „K”.

3. Gesty: ręka w dół = tupanie, kołysanie dłonią = wiatr, palec na ustach = „K”.

4. Wzór rytmiczny: tup–tup / szsz–szsz / K–K–pauza–K.

5. Zmieniaj role co 1–2 minuty.

Komendy: „Seksja wiatru – start!”, „Krok jeża!”, „STOP – kłębek!”

ETAP 5. EKO-moment „Gdzie mieszka jeż?” (ok. 8 minut)

Cel: Proste zasady dbania o przyrodę i zwierzęta.

1. Zapytaj: „Gdzie jeż lubi mieszkać? W krzakach? W stercie liści? Na trawniku?”

2. Trzy zasady: (1) Zostawiamy liście i gałązki – to norki jeży.

(2) Sprzątamy śmieci – folia i szkło są niebezpieczne.

(3) Nie dotykamy jeży – tylko obserwujemy.

3. Zadanie ruchowe: „Każdy jeżyk cichutko idzie do swojej norki z liści.”

Wrażliwe dzieci – pacynki, krok jeża w miejscu.

ETAP 6. Podsumowanie – sygnał audycji (ok. 7 minut)

Cel: Utrwalenie wiadomości i spokojne zakończenie.

1. Sygnał: „Kiedy mówię Kukaj Kukawko!, odpowiadacie Kuku! i robicie kłębek.”

2. Pytania TAK/NIE: Czy jeża dotykamy? (nie). Czy zostawiamy liście? (tak).

Czy umiemy być cicho jak jeż w norce? (tak).

3. Echo jednym słowem: „Co dziś najbardziej polubiłeś/aś?”

4. Zapowiedź: „Na audycji usłyszemy pieśni lasów, pól i ptaków. Orkiestra pól już czeka!”

DODATKI DLA NAUCZYCIELKI / NAUCZYCIELA CHECKLIST

- Znak ciszy: ręka w górze.
- Pokaz - wspólna próba - rotacja ról.
- Pomocnik dyrygenta – dziecko daje gesty.
- Dla wrażliwych: krok jeża w miejscu.

RÓŻNICOWANIE

Klasa 0 – krótkie sekwencje, skala 1–3.

Klasa 1 – liczenie do 4, rytm „kłaśnij–tup–K”, echo w prostym kanonie.

BEZPIECZEŃSTWO

- „Kłębek” = przysiad + dłonie-kolce. Nie turlamy się.
- Grzechotki szczelnie zakręcone.
- Poruszamy się powoli w kręgu.

MINI-EWALUACJA (2–3 minuty)

Pytania:

- Czy potrafię być ciszej podczas słuchania?
- Czy pamiętam, gdzie jest norka jeża?
- Czy potrafię powtórzyć echo natury?

Odpowiedzi: tak, trochę, muszę poćwiczyć.